

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4509/2023
14.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Данијел Динчић, адвокат из ..., против тужене Техничке школе Оаци из Оцака, коју заступа Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2243/23 од 30.08.2023. године, у седници одржаној 14.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2243/23 од 30.08.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору П1 20/23 од 24.03.2023. године, ставом првим изреке, тужбени захтев тужиле је у непресуђеном делу усвојен. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужилци исплати на име накнаде за исхрану у току рада за октобар 2017. године износ од 2.628,75 динара са законском затезном каматом од 01.01.2023. године до исплате, као и износ од 1.372,44 динара на име законске затезне камате обрачунате до 31.12.2022. године и на име накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора за октобар 2017. године износ од 1.300,00 динара са законском затезном каматом од 01.01.2023. године до исплате, као и износ од 1.678,71 динара на име законске затезне камате обрачунате до 31.12.2022. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужилци надокнади трошкове парничног поступка у износу од 87.500,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2243/23 од 30.08.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев тужиле којим је тражено да се обавезе тужена да јој на име накнаде трошкова за исхрану у току рада за октобар 2017. године исплати износ од 2.628,75 динара са затезном каматом од 01.01.2023. године до исплате, као и износ од 1.372,44 динара на име затезне камате обрачунате до 31.12.2022. године и на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора за октобар 2017. године износ од 1.300,00

динара са затезном каматом од 01.01.2023. године до исплате, као и износ од 1.678,71 динара на име затезне камате обрачунате до 31.12.2022. године, као и да тужилји накнади трошкове парничног поступка у износу од 87.500,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужилја да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 24.000,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилја да туженој накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 21.800,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилја је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни суд је испитао побијану одлуку, у смислу одредбе члана 408, у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилја је била у радном односу код тужене на радном месту ... . Тужилји је био утврђен коефицијент за обрачун плате 6,30. Тужена је тужилји обрачунавала плату множењем коефицијената радног места и прописане основице за исплату плата (коју утврђује Влада РС) након чега се добијени износ увећавао по свим предвиђеним основама па је тако добијени износ упоређиван са минималном зарадом и по потреби коригован до износа минималне зараде. У обрачунским листама за спорни период тужена није исказивала трошкове за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора, нити је исказано који део коефицијента се односи на ове накнаде како би се извршила конкретизација овог права у смислу висине месечне накнаде. Висина потраживања на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора утврђена је оценом налаза и мишљења судског вештака за економско-финансијску област према критеријумима за обрачун накнаде трошкова за исхрану у току рада у висини од 250,00 динара бруто (175,25 динара нето) и месечног износа за регрес за коришћење годишњег одмора у висини од 1/12 минималне зараде. Утврђена је и висина обрачунате затезне камате на износе тражених накнада трошкова.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев, налазећи да тужилји у спорном периоду није исплаћена накнада трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора јер у минималној заради није садржана накнада ових трошкова.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, из разлога што су у коефицијенту за обрачун плате садржане и накнаде трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 187. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/2017), прописано је да се на утврђивање и обрачун плата, накнада и додатака запослених у установи примењују прописи којима се уређују плате, накнаде и друга примања запослених у јавним службама.

Закон о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01...99/14), прописује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе (члан 1. став 1. тачка 3). Одредбом члана 3. став 1. тог Закона, прописано је да основицу за обрачун и исплату плата утврђује Влада, осим за председника Републике, народне посланике и именована, постављена и запослена лица у службама председника Републике и Народне скупштине Републике Србије. Чланом 4. став 1. истог Закона, прописано је да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, а став 2. истог члана прописује да коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Посебан Колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“, бр. 21/15), у одредби члана 20. прописује елементе за утврђивање плате, тако да се плата утврђује на основу: основице за обрачун плате, коефицијента са којим се множи основица, додатака на плату и обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плата у складу са законом (став 1). Уколико је основна плата запосленог, која је утврђена на основу основице за обрачун плата и коефицијента из прописа о коефицијентима за обрачун и исплату плата, за пуно радно време и остварени стандардни учинак, мања од минималне зараде, основна плата запосленог утврђена на горе описани начин, исплаћује се у висини минималне зараде (став 2).

Законом о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05...13/17), у одредби члана 118. став 1. прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то, између осталог, за исхрану у току рада, ако послодавац ово право није обезбедио на други начин (тачка 5) и регрес за коришћење годишњег одмора (тачка 6), а према ставу 2. истог члана, висина трошкова из става 1. тачка 5. овог члана мора бити изражена у новцу. Одредбе овог Закона примењују се и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није другачије одређено, на основу одредбе члана 2. став 2. тог закона.

Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 44/01... 58/14), коју је Влада Републике Србије донела на основу члана 8. Закона о платама у државним органима и јавним службама, утврђени су коефицијенти за обрачун плата запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Одредбом члана 2. став 1. тачка 2. наведене Уредбе, утврђени су коефицијенти за обрачун исплата запослених из члана 1. ове Уредбе, које се примењују на запослене у средњем образовању.

У конкретном случају, тужиља је запослена у школи, па се на утврђивање и обрачун њене плате, као и накнада и додатака по основу рада према одредби члана 187. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања, примењују прописи којима

се уређују плате, накнаде и друга примања запослених у јавним службама. Супсидијарна примена Закона о раду прописана је само за случај када посебним законом положај, права, обавезе и одговорностим запослених нису другачије уређени. Пошто посебан закон – Закон о платама у државним органима и јавним службама прописује да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора, следи да та одредба посебног Закона искључује примену опште норме из Закона о раду. Посебним Колективним уговором за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“, бр. 21/15) није предвиђено право запослених на накнаду трошкова за исхрану у току рада и трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора. Дакле, како на основу члана 4. став 2. цитираног Закон о платама у државним органима и јавним службама као *lex specialis*, произлази да су примања по основу накнаде за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора садржана у коефицијенту као једном од елемената плате, то не постоји правни основ за остваривање предметног права тужиље. Тај основ не постоји ни у општем акту. Стога је правилан закључак другостепеног суда да тужиљи не припада право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора пошто су те накнаде биле садржане у коефицијенту плате тужиље, па је стога чињеница да јој је у спорном периоду исплаћивана минимална зарада на основу одредбе члана 20. став 2. Посебног Колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика (као она основна плата која се исплаћује у тој висини у ситуацији када је била нижа од минималне зараде) без утицаја на другачију одлуку јер она не активира права из Закона о раду као општег закона.

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**